

Міністерство
освіти і науки
України

Міністерство освіти і науки України

Національний університет біоресурсів і
природокористування України
Механіко-технологічний факультет

Представництво Польської академії наук в Києві
Відділення в Любліні Польської академії наук
Академія інженерних наук України
Українська асоціація аграрних інженерів

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

"Агроінженерія:

сучасні проблеми та перспективи розвитку"

(7–8 листопада 2019 року)

присвячена

90-й річниці з дня заснування

механіко-технологічного факультету НУБіП України

Київ – 2019

УДК 657:005:631

**ВПЛИВ ГАЛУЗЕВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ НА ОБЛКОВО-АНАЛІТИЧНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Дзюба Т. І.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Важливою потребою аграрного бізнесу сьогодення є розвиток інформаційних технологій як у виробничих, так і адміністративних процесах на сільськогосподарських підприємствах. Підвищення ролі інформаційних технологій та інформаційного забезпечення покликане забезпечувати оптимальну адаптацію до динамічних змін середовища господарювання.

Складовою цього процесу є всебічне удосконалення обліково-аналітичного забезпечення аграрних підприємств.

Аграрні підприємства мають таку характерну особливість, як сезонний характер виробництва, зокрема у вирощуванні зернових та виробництві молока. Такий поділ утворює нерівномірний розподіл витрат та несистематичне отримання доходів, а також постійні зміни у кількості працівників і, відповідно, у розмірі фонду оплати їхньої праці та нарахувань на такий фонд. Усі ці особливості додають більше операцій та більше ділянок для перевірки формування витрат чи фінансових результатів.

Характерним для сільськогосподарського виробництва є формування собівартості виробленої продукції та ціни її реалізації вже після фактичного збору врожаю, що спричиняє складності у складанні середньострокових та довгострокових планів, тобто негативно впливає на точність розрахунку та оцінки економічного потенціалу підприємства майбутніх періодів.

Із збиранням врожаю на великих та віддалених полях пов'язана наступна особливість – наявність оперативного обліку при збиранні та первинній оцінці врожаю та контроль під час та після транспортування продукції у місця її постійного зберігання чи реалізації.

Тобто облікове забезпечення на полі та контрольні операції на елеваторах також збільшують навантаження на обліково-аналітичний апарат сільськогосподарського підприємства (табл. 1).

Таблиця 1.

Вплив галузевих особливостей на складові обліково-аналітичне забезпечення компонент економічного потенціалу сільськогосподарських підприємств.

Галузева особливість	Облікове забезпечення	Аналітичне забезпечення
Географічне розміщення виробничих потужностей	Ускладнений оперативний збір первинних даних	Складність виконання аналізу ефективності віддалених ділянок
Високий ступінь диференціації кінцевого продукту	Насичений процес бюджетування, обліку витрат та формування собівартості одиниці продукції	Неоптимальний аналіз структури виробництва, рентабельність окремого виду продукції
Залежність від природного середовища	Ускладняється планування обліку витрат на утримання біологічних активів та обрахунок маржинального доходу підприємства в кінці виробничого циклу.	Ускладнення визначення рівня економічного потенціалу та точки оптимальної економічної потужності в конкретний період часу.

Продовження табл. 1

Галузева особливість	Облікове забезпечення	Аналітичне забезпечення
Сезонний характер виробництва	Нерівномірний розподіл витрат та несистематичне отримання доходів	Більше операцій та більше ділянок для аналізу формування витрат чи фінансових результатів
Формування собівартості виробленої продукції та їх ціни реалізації постфактум	Складності у складанні середньострокових та довгострокових планів	Понижена точність розрахунку та оцінки економічного потенціалу підприємства майбутніх періодів
Оперативний облік при збиранні та первинній оцінці врожаю та контроль під час та після транспортування продукції у місця її постійного зберігання чи реалізації.	Облікове забезпечення на полі збільшують навантаження на працівників, що не спеціалізуються на обліку	Контрольно-аналітичні операції на елеваторах підвищують навантаження працівників обліково-аналітичний апарат сільськогосподарського підприємства

Джерело: авторська розробка.

Підсумовуючи проведену систематизацію галузевих особливостей підприємств сільськогосподарського виробництва, було визначено чинники впливу цих особливостей на процес обліково-аналітичного забезпечення та обґрунтовано напрямки посилення організації обліково-аналітичного забезпечення управління економічним потенціалом сільськогосподарського підприємства.

Базуючись на різних концептуальних підходах до визначення та осмислення обліково-аналітичного забезпечення економічного потенціалу сільськогосподарського підприємства, визначимо властивості досліджуваної системи. Так, обліково-аналітичне забезпечення є частиною єдиного інформаційного середовища, в якому функціонує підприємство, що складається з облікового забезпечення, аналітичного забезпечення та спеціального інформаційного забезпечення. Обліково-аналітичне забезпечення в якості складової інформаційного забезпечення управління підприємством, допомагає вирішувати управлінські задачі, надаючи відповідальним особам комплекс інформації щодо перебігу господарських процесів та результати контактів із учасниками та партнерами з зовнішнього середовища [3, с. 64].

Список літератури

1. Дзюба Т. І. (2017). Сутність і концептуальні засади формування економічної потужності в системі показників бухгалтерського обліку

підприємства. Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка, (27), 256–262.

2. Мороз Ю. Ю. (2012). Формування економічного потенціалу підприємства в системі показників бухгалтерського обліку. Вісник Житомирського національного агроекологічного університету, 2(2), 314-322. Вилучено з http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzhnau_2012_2%282%29__35.

3. Мельник Т. М. (2015). Формування інформаційних ресурсів управлінського обліку для контролювання фінансових результатів підприємства. Молодий вчений. № 8 (23). С. 63–68.